

Сердечно вітаємо Михайла Михайловича Кужка з 75-річчям!

П'ятого лютого 2025 року виповнилося 75 років від дня народження відомого вченого в галузі фтизіатрії, пульмонології та алергології, доктора медичних наук, професора Михайла Михайловича Кужка, провідного наукового співробітника відділу хіміорезистентного туберкульозу та завідувача відділення ДУ «Національний науковий центр фтизіатрії, пульмонології та алергології імені Ф.Г. Яновського НАМН України».

Михайло Михайлович народився в с. Кострово на Брестщині, у мальовничому білоруському Поліссі. Закінчивши середню школу, вступив на лікувальний факультет Тернопільського державного медичного інституту (нині Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського). По закінченні інституту в 1973–1977 рр. працював лікарем-експертом Житомирського обласного бюро судово-медичної експертизи, поєднуючи роботу експерта й лікаря-терапевта районної лікарні.

У 1978–1981 рр. за направленням працював цивільним лікарем шпиталю п/п 28248 групи радянських військ у Німеччині, надаючи кваліфіковану медичну допомогу військовикам і цивільним особам. Трудову діяльність у Київському НДІ туберкульозу, пульмонології та грудної хірургії імені акад. Ф.Г. Яновського (нині

ДУ «Національний науковий центр фтизіатрії, пульмонології та алергології імені Ф.Г. Яновського НАМН України») розпочав у 1981 р. на посаді ординатора диференційно-діагностичного відділення, у подальшому пройшов шлях від аспіранта до завідувача відділення алергології та фтизіопульмонології. Захистив кандидатську дисертацію на тему «Клініко-функціональні та імунологічні критерії медичної реабілітації хворих на хронічний обструктивний бронхіт і бронхіальну астму на стаціонарному етапі». У 1986–1995 рр. брав активну участь у виконанні науково-дослідних робіт інституту. У цей період найбільшу увагу було приділено дослідженню порушень ліпідного обміну в пацієнтів із сімейного реєстру зі спадковою схильністю до бронхіальної астми, вивченню порушень у системі інгібіторів протеїназ і сурфактантної системи при бронхіальній астмі, виявленню імунологічних та біохімічних маркерів виникнення й розвитку спадково зумовленої бронхіальної астми, дослідженню частоти випадків антигенів системи гістосумісництва та їхніх гаплотипів у пацієнтів із сімейного реєстру, ускладнених на бронхіальну астму. На матеріалах проведених досліджень у 1996 р. захистив докторську дисертаційну роботу на тему «Фенотипічні та генетичні предиктори бронхіальної астми». У 1998 р.

М.М. Кужка було обрано на посаду завідувача відділення фізіопульмонології, що пов'язано із залученням у зв'язку з погіршенням епідеміологічної ситуації в Україні висококваліфікованих спеціалістів-пульмонологів для підсилення боротьби із туберкульозом і неспецифічними захворюваннями легень.

Михайло Михайлович успішно готує кадри з фтизіатрії та пульмонології. Під його керівництвом виконано 2 докторські та 9 кандидатських дисертаційних робіт, нині виконується ще одна кандидатська дисертаційна робота. У 2007 р. йому було присвоєно вчене звання професора. Нині, крім вивчення причин епідемії туберкульозу, під керівництвом М.М. Кужка проводиться розробка та впровадження нових інноваційних методів діагностики й лікування хворих на туберкульоз легень та інші мікобактеріальні інфекції зі супутніми хронічними обструктивними захворюваннями легень, ураженням гепатобіліарної системи, туберкульозом легень, асоційованим із ВІЛ/СНІДом як у цивільних осіб, так і у військовиків. Велика увага приділяється проблемі рецидиву туберкульозу легень і його профілактиці.

М.М. Кужко є одним із розробників лікування туберкульозу легень із використанням нових інноваційних методів парентерального та інгаляційного застосування лікарських засобів. За роботу «Розроблення і впровадження інноваційних технологій у діагностиці, лікуванні та прогнозуванні туберкульозу в цивільних і військових із зони ООС в умовах пандемії» за розпорядженням Кабінету Міністрів України № 916-р від 18 жовтня 2022 р. Михайлу Михайловичу при-

своєно звання лауреата премії Кабінету Міністрів України.

Він є автором та співавтором понад 400 наукових праць, 2 монографій, 6 навчальних посібників, 5 патентів, 9 авторських свідоцтв на винахід та понад 35 раціоналізаторських пропозицій. Лише останніми роками М.М. Кужко виступив із 15 усними та 20 постерними доповідями на зарубіжних форумах з проблем фтизіатрії та пульмонології. За матеріалами доповідей опубліковані статті у фахових зарубіжних виданнях Scopus та Web of Science. На посаді провідного наукового співробітника відділу хіміорезистентного туберкульозу, нині — завідувача цього відділення він займається дослідженням нових протитуберкульозних препаратів і схем лікування хіміорезистентного туберкульозу.

Михайло Михайлович є членом Вченої ради інституту та спеціалізованої Вченої ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій за фахом «фтизіатрія». Він є членом редколегії «Українського пульмонологічного журналу», журналів «Астма та алергія», «Інфузія і хіміотерапія», «Практикуючий лікар» та «Волинський медичний вісник».

За цим коротким переліком фактів приховане життя відданого своїй професії клініциста, вченого, організатора, прекрасної за душевними якостями людини, обдарованої як внутрішньою, так і зовнішньою красою.

Сердечно вітаємо Михайла Михайловича з ювілеєм, зичимо йому міцного здоров'я, творчих успіхів, довгих літ і всіх людських благ.

Колектив Національного наукового центру фтизіатрії, пульмонології та алергології імені Ф.Г. Яновського НАМН України
Правління Асоціації фтизіатрів і пульмонологів України
Правління Асоціації спеціалістів з проблем бронхіальної астми та алергії України
Редакція журналу «Туберкульоз, легеневі хвороби, ВІЛ-інфекція»